

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministerijai
Totorių g. 25/3, 01121 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2014 m. liepos 15 d. Nr. 9-35
Vilnius

Mes atlikome Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2013 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Krašto apsaugos ministerijos vadovas arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Krašto apsaugos ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Krašto apsaugos ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių tinkamo ir teisingo pateikimo bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme šiuos vertinimus: Krašto apsaugos ministerijos apskaitos sistemos ir metodų, įskaitant vadovybės atliktus apskaitinius įvertinimus; konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, šių rinkinių parengimo ir pateikimo; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Krašto apsaugos ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2013 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Krašto apsaugos ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pabrėžtini dalykai

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimą, kuris neturi įtakos nuomonei, tačiau yra svarbus ir neišvengiamai reikalauja sprendimo priėmimo. Audito metu nustatėme, kad Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 patvirtinta Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo nuostatų. Dėl šios priežasties 2013 metais ministerija ir Lietuvos kariuomenė dalį biudžeto asignavimų suplanavo, panaudojo ir panaudotus asignavimus registravo išlaidų straipsnyje, kuris neatskleidžia asignavimų panaudojimo tikslo – investavimo į ilgalaikį turtą. Dėl to Krašto apsaugos ministerijos konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) asignavimai ginklams ir karinei įrangai nurodyti 11 428,7 tūkst. Lt didesni, o ilgalaikio materialiojo turto kūrimui ir įsigijimui – šia suma mažesni (ataskaitos 1.1 poskyris).

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė nesivadovavo Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu, nes 2013 metais Krašto apsaugos ministerija 2 775,3 tūkst. Lt ir jai pavaldi įstaiga Lietuvos kariuomenė 8 653,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo valstybės kapitalo investicijoms, kurios nebuvo įtrauktos į Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą. Taigi asignavimų valdytojas nevykdė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatytos pareigos – užtikrinti skirtų asignavimų naudojimo teisėtumą (ataskaitos 2.1 poskyris).

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos kariuomenė ir Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas 7 928,2 tūkst. Lt vertės turto, o Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba 1 400 vnt. turto perdavė kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms, netaikydamos nė vieno Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytų turto perdavimo būdų, perdavimų neįformino Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir taip neužtikrino, kad būtų laikomasi šio įstatymo 8¹ straipsnio 4 punkte numatyto viešosios teisės principo, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktu, reglamentuojančių disponavimą turtu, nustatytais atvejais ir būdais (ataskaitos 2.2 poskyris).

Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldi įstaiga Bendrųjų reikalų departamentas nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio, nes suteikė teisę naudotis patikėjimo teise valdomu, naudojamu ir disponuojamu turtu (patalpomis, baldais ir įranga) aptarnavimo ir maitinimo paslaugą teikiančiam subjektui, kuriam jis negalėjo būti perduotas naudoti neatlygintinai (ataskaitos 2.3 poskyris).

Lietuvos kariuomenė valstybės biudžeto lėšomis dotavo (mažino) skirtu parduoti maisto kainas, nes, jas nustatydamą, 2013 metais neįskaičiavo daugiau kaip 2 675 tūkst. Lt patirtų išlaidų. Todėl Lietuvos kariuomenės vadas neužtikrino racionalaus ir taupaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo, kaip numatyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punkte (ataskaitos 2.4 poskyris).

Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba nesilaikė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 9 straipsnio 14 dalies ir 84 straipsnio reikalavimo, pagal kurį supaprastinto pirkimo būdu perkama tik tada, kai darbų vertė yra mažesnė už tarptautinio pirkimo vertės ribas, ir neteisingai nustatė kompiuterių įrangos, organizacinės technikos ir telekomunikacinės įrangos numatomo pirkimo vertę ir dėl to pasirinko netinkamą viešojo pirkimo būdą, kuriuo įsigijo 1 139,1 tūkst. Lt vertės įrangą ir techniką (ataskaitos 2.5 poskyris).

Krašto apsaugos ministerija, 2013 metais skyrusi 161,6 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų Lietuvos šaulių sąjungos rinktinių 3817,16 kv. m ploto patalpoms, iš jų ir išnuomotoms asociacijai ir asmenims, užsiimantiems komercine veikla, išlaikyti, valstybės biudžeto asignavimus panaudojo ne programos „Centralizuotos tarnybos“ priemonei „Organizuoti ir vykdyti šaulių karinį rengimą, taip pat pilietinį ir tautinį jų ugdymą“ vykdyti. Taigi asignavimų valdytojas nevykdė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatytos pareigos – užtikrinti skirtų asignavimų naudojimo ekonomiškumą ir efektyvumą (ataskaitos 2.7 poskyris).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos visais reikšmingais atžvilgiais 2013 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotų Krašto apsaugos ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių kopijas.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Vida Mockevičienė